

Kopfrechnen - Rationale Zahlen - Dezimalzahlen: Addition u. Subtrakt. 1

Beispiele:

$$(-0,1) + (+2,8) = \begin{array}{|c|c|c|c|c|c|c|c|} \hline -0,1 & + & + & = & + & 2,8 & = & 2,7 \\ \hline \text{Start} & & & & \text{nach rechts gehen} & \text{Schritte} & & \text{Ziel} \\ \hline \end{array}$$

1. $(+3,0) + (+4,0) = 3,0 + 4,0 = 7,0$ 2. $(-4,0) + (+9,0) = -4,0 + 9,0 = 9,0 - 4,0 = 5,0$ 3. $(-4,0) + (+3,0) = -(4,0 - 3,0) = -1,0$ 4. $(-6,0) + (-6,0) = -6,0 - 6,0 = -(6,0 + 6,0) = -12,0$ 5. $(+5,0) + (-8,0) = (-8,0) + 5,0 = -(8,0 - 5,0) = -3,0$ 6. $(+5,0) + (-3,0) = 5,0 - 3,0 = 2,0$	7. $(-4,0) - (+4,0) = -4,0 - 4,0 = -(4,0 + 4,0) = -8,0$ 8. $(-6,0) - (-7,0) = -6,0 + 7,0 = 7,0 - 6,0 = 1,0$ 9. $(-6,0) - (-5,0) = -6,0 + 5,0 = -(6,0 - 5,0) = -1,0$ 10. $(+5,0) - (-5,0) = 5,0 + 5,0 = 10,0$ 11. $(+3,0) - (+4,0) = 3,0 - 4,0 = -(4,0 - 3,0) = -1,0$ 12. $(+3,0) - (+2,0) = 3,0 - 2,0 = 1,0$ 13. gemischt

Aufgaben:

13. gemischt

entnommen aus Mathe-Wolli

bis + -10

1. (-0,1) + (+2,8) =	10. (-1,4) + (-1,0) =
2. (4,0) - (+3,5) =	11. (-4,7) - (+4,4) =
3. (3,5) - (+0,7) =	12. (-0,2) + (+0,7) =
4. (-2,6) + (+3,9) =	13. (-5,0) + (-1,1) =
5. (-2,8) + (-2,4) =	14. (-0,1) - (-2,2) =
6. (-0,9) + (-2,2) =	15. (-0,4) + (+2,8) =
7. (3,1) + (+1,7) =	16. (-4,2) + (-4,5) =
8. (-3,2) - (+1,5) =	17. (-3,3) - (-2,7) =
9. (-1,5) - (+4,5) =	18. (-3,3) - (-1,9) =

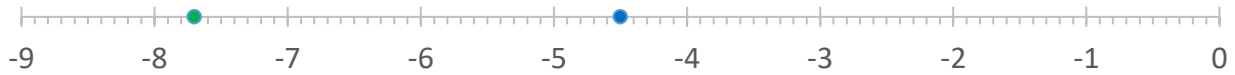
Lösungen:

-9,1	-8,7	-6,1	-6,0	-5,2	-4,7	-3,1	-2,4	-1,4
-0,6	0,5	0,5	1,3	2,1	2,4	2,7	2,8	4,8

Kopfrechnen - Rationale Zahlen - Dezimalzahlen: Addition u. Subtrakt. 1

Beispiele:

$(-4,5)$	$-$	$(+3,2)$	$=$	$-4,5$	$-$	$+$	$=$	$-$	$3,2$	$=$	$-7,7$
				Start				nach links gehen	Schritte		Ziel

1. $(+3,0) + (+4,0) = 3,0 + 4,0 = 7,0$ 2. $(-4,0) + (+9,0) = -4,0 + 9,0 = 9,0 - 4,0 = 5,0$ 3. $(-4,0) + (+3,0) = -(4,0 - 3,0) = -1,0$ 4. $(-6,0) + (-6,0) = -6,0 - 6,0 = -(6,0 + 6,0) = -12,0$ 5. $(+5,0) + (-8,0) = (-8,0) + 5,0 = -(8,0 - 5,0) = -3,0$ 6. $(+5,0) + (-3,0) = 5,0 - 3,0 = 2,0$	7. $(-4,0) - (+4,0) = -4,0 - 4,0 = -(4,0 + 4,0) = -8,0$ 8. $(-6,0) - (-7,0) = -6,0 + 7,0 = 7,0 - 6,0 = 1,0$ 9. $(-6,0) - (-5,0) = -6,0 + 5,0 = -(6,0 - 5,0) = -1,0$ 10. $(+5,0) - (-5,0) = 5,0 + 5,0 = 10,0$ 11. $(+3,0) - (+4,0) = 3,0 - 4,0 = -(4,0 - 3,0) = -1,0$ 12. $(+3,0) - (+2,0) = 3,0 - 2,0 = 1,0$ 13. gemischt

Aufgaben:

13. gemischt

entnommen aus Mathe-Wolli

bis + -50

1. (-18,1) - (+19,8) =	10. (+9,1) - (+20,6) =
2. (+10,8) + (-3,9) =	11. (-9,0) + (+4,5) =
3. (-10,6) - (+3,6) =	12. (-21,6) + (+19,9) =
4. (-22,8) - (-1,8) =	13. (+13,5) - (+3,0) =
5. (+3,1) + (-24,7) =	14. (+2,7) - (-19,6) =
6. (+18,1) + (+4,2) =	15. (+21,8) - (+21,0) =
7. (-5,8) + (-17,7) =	16. (+13,6) + (+10,1) =
8. (-16,7) - (+0,7) =	17. (-20,4) - (+18,3) =
9. (-18,2) + (-24,8) =	18. (-3,5) - (-8,6) =

Lösungen:

-43,0	-38,7	-37,9	-23,5	-21,6	-21,0	-17,4	-14,2	-11,5
-4,5	-1,7	0,8	5,1	6,9	10,5	22,3	22,3	23,7

Kopfrechnen - Rationale Zahlen - Dezimalzahlen: Addition u. Subtrakt. 1

Beispiele:

$$(-2,1) - (-1,1) = \begin{array}{|c|c|c|c|c|c|c|c|} \hline -2,1 & - & - & = & + & 1,1 & = & -1 \\ \hline \text{Start} & & & & \text{nach rechts gehen} & \text{Schritte} & & \text{Ziel} \\ \hline \end{array}$$

1. $(+3,0) + (+4,0) = 3,0 + 4,0 = 7,0$	7. $(-4,0) - (+4,0) = -4,0 - 4,0 = -(4,0 + 4,0) = -8,0$
2. $(-4,0) + (+9,0) = -4,0 + 9,0 = 9,0 - 4,0 = 5,0$	8. $(-6,0) - (-7,0) = -6,0 + 7,0 = 7,0 - 6,0 = 1,0$
3. $(-4,0) + (+3,0) = -(4,0 - 3,0) = -1,0$	9. $(-6,0) - (-5,0) = -6,0 + 5,0 = -(6,0 - 5,0) = -1,0$
4. $(-6,0) + (-6,0) = -6,0 - 6,0 = -(6,0 + 6,0) = -12,0$	10. $(+5,0) - (-5,0) = 5,0 + 5,0 = 10,0$
5. $(+5,0) + (-8,0) = (-8,0) + 5,0 = -(8,0 - 5,0) = -3,0$	11. $(+3,0) - (+4,0) = 3,0 - 4,0 = -(4,0 - 3,0) = -1,0$
6. $(+5,0) + (-3,0) = 5,0 - 3,0 = 2,0$	12. $(+3,0) - (+2,0) = 3,0 - 2,0 = 1,0$
	13. gemischt

Aufgaben:

13. gemischt

entnommen aus Mathe-Wolli

bis + -100

1. (+16,9) + (-23,9) =	10. (+47,8) + (+18,6) =
2. (+46,3) + (+46,0) =	11. (+35,1) + (-0,6) =
3. (-11,5) + (-8,2) =	12. (-46,0) - (+16,2) =
4. (-30,1) + (-22,4) =	13. (-39,9) - (+35,5) =
5. (-32,6) - (-15,5) =	14. (-22,4) + (+43,0) =
6. (+22,9) + (-42,4) =	15. (-36,2) + (+14,6) =
7. (+40,5) - (-34,0) =	16. (+21,1) + (+34,0) =
8. (-19,1) - (+48,8) =	17. (+31,4) + (+30,4) =
9. (-6,0) + (-38,1) =	18. (-42,1) + (-4,3) =

Lösungen:

-75,4	-67,9	-62,2	-52,5	-46,4	-44,1	-21,6	-19,7	-19,5
-17,1	-7,0	20,6	34,5	55,1	61,8	66,4	74,5	92,3

Kopfrechnen - Rationale Zahlen - Dezimalzahlen: Addition u. Subtrakt. 2

Beispiele:

1. $(+3,0) + \boxed{} = (+7,0) \Rightarrow \boxed{} = (+7,0) - (+3,0) = (+4,0)$

2. $(+2,0) - \boxed{} = (+5,0) \Rightarrow \boxed{} = (+2,0) - (+5,0) = (-3,0)$

Aufgaben: Addition

entnommen aus Mathe-Wolli

1. $(+4,3) + \boxed{} = (+3,7)$

2. $(+3,8) + \boxed{} = (+4,1)$

3. $(-3,0) + \boxed{} = (-0,3)$

4. $(-2,1) + \boxed{} = (+2,0)$

5. $(-1,1) + \boxed{} = (-1,0)$

6. $(+1,6) + \boxed{} = (-2,0)$

7. $(+2,5) + \boxed{} = (+4,3)$

8. $(-4,0) + \boxed{} = (-4,8)$

9. $(+0,5) + \boxed{} = (+0,1)$

10. $(-3,2) + \boxed{} = (+1,4)$

11. $(-1,8) + \boxed{} = (+1,2)$

12. $(-1,3) + \boxed{} = (-3,5)$

13. $(-1,3) + \boxed{} = (-6,2)$

14. $(-2,6) + \boxed{} = (+0,6)$

15. $(+4,6) + \boxed{} = (+8,5)$

16. $(-2,7) + \boxed{} = (-1,2)$

17. $(+4,3) + \boxed{} = (+3,2)$

18. $(-1,7) + \boxed{} = (-5,3)$

19. $(+5,0) + \boxed{} = (+6,0)$

20. $(-3,9) + \boxed{} = (-7,1)$

21. $(+3,3) + \boxed{} = (+1,0)$

22. $(+2,6) + \boxed{} = (+0,5)$

23. $(-4,9) + \boxed{} = (-0,7)$

24. $(+1,4) + \boxed{} = (+1,7)$

25. $(-2,4) + \boxed{} = (+2,0)$

26. $(-1,2) + \boxed{} = (+3,4)$

27. $(+0,9) + \boxed{} = (+3,4)$

28. $(+4,6) + \boxed{} = (+7,8)$

Lösungen:

-4,9	-3,6	-3,6	-3,2	-2,3	-2,2	-2,1	-1,1	-0,8	-0,6	-0,4	0,1	0,3	0,3
1	1,5	1,8	2,5	2,7	3	3,2	3,2	3,9	4,1	4,2	4,4	4,6	4,6

Kopfrechnen - Rationale Zahlen - Dezimalzahlen: Addition u. Subtrakt. 2

Beispiele:

1. $(+3,0) + \boxed{} = (+7,0) \Rightarrow \boxed{} = (+7,0) - (+3,0) = (+4,0)$

2. $(+2,0) - \boxed{} = (+5,0) \Rightarrow \boxed{} = (+2,0) - (+5,0) = (-3,0)$

Aufgaben: Subtraktion

entnommen aus Mathe-Wolli

1. $(-4,8) - \boxed{} = (-7,1)$

2. $(+4,6) - \boxed{} = (+2,8)$

3. $(-4,9) - \boxed{} = (-5,9)$

4. $(+0,7) - \boxed{} = (-4,2)$

5. $(-4,5) - \boxed{} = (-5,7)$

6. $(+1,5) - \boxed{} = (-2,7)$

7. $(-4,5) - \boxed{} = (-6,3)$

8. $(-1,6) - \boxed{} = (-1,0)$

9. $(-3,8) - \boxed{} = (+1,1)$

10. $(+2,6) - \boxed{} = (+1,0)$

11. $(+0,8) - \boxed{} = (-2,5)$

12. $(-3,2) - \boxed{} = (-2,0)$

13. $(+4,4) - \boxed{} = (+0,8)$

14. $(+0,3) - \boxed{} = (-4,4)$

15. $(+5,0) - \boxed{} = (+7,8)$

16. $(-4,3) - \boxed{} = (-2,5)$

17. $(-3,8) - \boxed{} = (-8,1)$

18. $(+5,0) - \boxed{} = (+2,2)$

19. $(+5,0) - \boxed{} = (+6,6)$

20. $(-1,1) - \boxed{} = (-5,3)$

21. $(+4,5) - \boxed{} = (+0,2)$

22. $(-0,5) - \boxed{} = (+4,3)$

23. $(+2,7) - \boxed{} = (+6,3)$

24. $(-2,8) - \boxed{} = (-0,9)$

25. $(+0,6) - \boxed{} = (-2,1)$

26. $(+3,7) - \boxed{} = (+4,0)$

27. $(+0,5) - \boxed{} = (-3,6)$

28. $(-3,8) - \boxed{} = (-2,7)$

Lösungen:

-4,9	-4,8	-3,6	-2,8	-1,9	-1,8	-1,6	-1,2	-1,1	-0,6	-0,3	1	1,2	1,6
1,8	1,8	2,3	2,7	2,8	3,3	3,6	4,1	4,2	4,2	4,3	4,3	4,7	4,9

Kopfrechnen - Rationale Zahlen - Dezimalzahlen: Addition u. Subtrakt. 2

Beispiele:

1. $(+3,0) + \square = (+7,0) \Rightarrow \square = (+7,0) - (+3,0) = (+4,0)$

2. $(+2,0) - \square = (+5,0) \Rightarrow \square = (+2,0) - (+5,0) = (-3,0)$

Aufgaben: **gemischt**

entnommen aus Mathe-Wolli

1. $(+3,6) + \square = (-1,4)$

2. $(-2,5) - \square = (-3,6)$

3. $(+3,5) + \square = (+5,2)$

4. $(+4,7) - \square = (+2,1)$

5. $(+3,5) + \square = (+6,8)$

6. $(+0,5) - \square = (-3,2)$

7. $(+2,2) - \square = (-2,6)$

8. $(+2,1) + \square = (+5,2)$

9. $(-0,1) - \square = (-4,1)$

10. $(+1,3) - \square = (+5,8)$

11. $(+4,8) + \square = (+6,5)$

12. $(+3,8) - \square = (+5,0)$

13. $(+4,0) + \square = (+3,8)$

14. $(+1,2) + \square = (-0,7)$

15. $(+4,2) + \square = (+3,4)$

16. $(-1,4) + \square = (-3,1)$

17. $(+0,6) + \square = (-0,3)$

18. $(-3,5) + \square = (-3,4)$

19. $(+3,0) - \square = (+6,7)$

20. $(-1,9) + \square = (+2,9)$

21. $(-0,1) + \square = (+2,7)$

22. $(+3,4) + \square = (+0,7)$

23. $(+0,4) + \square = (+4,6)$

24. $(+3,4) + \square = (+0,7)$

25. $(-3,4) + \square = (-4,9)$

26. $(+4,9) + \square = (+0,6)$

27. $(+4,9) - \square = (+9,8)$

28. $(-1,4) - \square = (-0,7)$

Lösungen:

-5	-4,9	-4,5	-4,3	-3,7	-2,7	-2,7	-1,9	-1,7	-1,5	-1,2	-0,9	-0,8	-0,7
-0,2	0,1	1,1	1,7	1,7	2,6	2,8	3,1	3,3	3,7	4	4,2	4,8	4,8